

Prezidenta ievēlēšana

Publicēts: 09.03.2021.

1. Kurš var kļūt par Valsts prezidentu Latvijā?

Par Valsts prezidentu var ievēlēt pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš sasniedzis 40 gadu vecumu. Par Valsts prezidentu nevar ievēlēt pilsoni ar dubultpilsonību (Latvijas Republikas Satversmes 37. pants).

Valsts prezidenta amats nav savienojams ar citu amatu. Ja par Valsts prezidentu ievēlētā persona ir Saeimas loceklis, tad viņam jānoliek Saeimas locekļa pilnvaras (Latvijas Republikas Satversmes 38. pants).

2. Kāds ir Valsts prezidenta amata pilnvaru termiņš?

Valsts prezidentu Saeima ievēl uz četriem gadiem (Latvijas Republikas Satversmes 35. pants). Viena un tā pati persona nevar būt par Valsts prezidentu ilgāk kā astoņus gadus pēc kārtas (Latvijas Republikas Satversmes 39. pants).

3. Kā notiek Valsts prezidenta ievēlēšana?

Valsts prezidentu ievēl Saeima atklātā balsojumā ar ne mazāk kā 51 Saeimas locekļu balsu vairākumu (Latvijas Republikas Satversmes 36. pants).

Valsts prezidents, uzņemoties amata pienākumus, dod šādu svinīgu solījumu: "Es zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darīšu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni, un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās apziņas." (Latvijas Republikas Satversmes 40. pants)

4. Kādos gadījumos Valsts prezidenta pilnvaras izbeidzas pirms termiņa?

Ja Valsts prezidents atsakās no amata, nomirst vai tiek atsaukts, tādos gadījumos Valsts prezidenta vietu izpilda Saeimas priekšsēdētājs, kamēr Saeima izvēl jaunu Valsts prezidentu. Tāpat Saeimas priekšsēdētājs izpilda Valsts prezidenta vietu, ja Valsts prezidents atrodas ārpus valsts robežām vai citādi ir aizkavēts izpildīt savu amatu (Latvijas Republikas Satversmes 52. pants).

Balstoties uz ne mazāk kā puses visu Saeimas locekļu priekšlikumu, Saeima slēgtā sēdē ar ne mazāk kā divu trešdaļu visu Saeimas locekļu balsu vairākumu var nolemt atlaist Valsts prezidentu. Pēc šāda lēmuma Saeima nekavējoties ievēl jaunu Valsts prezidentu (Latvijas Republikas Satversmes 51. pants).

Ja Valsts prezidents ir ierosinājis Saeimas atlaišanu, bet tautas nobalsošanā, kas izdarāma šādā gadījumā, vairāk nekā puse no nodotām balsīm izsakās pret Saeimas atlaišanu, tad Valsts prezidents uzskatāms par atlaistu, un Saeima ievēl jaunu Valsts prezidentu uz atlaistā prezidenta atlikušo pilnvaru laiku (Latvijas Republikas Satversmes 50. pants).

Valsts prezidentu var saukt pie kriminālās atbildības, ja tam piekrīt Saeima ar ne mazāk kā divu trešdaļu balsu vairākumu.

[Valsts prezidenta ievēlēšanas likums](#)

<https://www.president.lv/lv/prezidenta-ievelesana>